

ובית הלל שמתירים אכילת בכור אף למי שטומאה יוצאת מגופו, 58
 סוברים, הני מילי שהוקש בכור לחזה ושוק, אינו אלא בבכור תם, 59
 רחמנא בפירוש שלא הותרה אכילת קרבן פסח בטומאה אלא רק 60
 לטמא מת, שנאמר (במדבר טו) 'איש איש פי ידוהי טמא לנפש או בדרך 61
 רחקה לכם או לדרתיכם ועשה פסח ומלשון 'איש' לומדים שרק איש 62
 יחיד שטמא בזמן פסח ראשון אינו עושה או את הפסח אלא נדחה 63
 לעשותו בפסח שני, אך ציבור אינם נדחים לפסח שני אלא עושים את 64
 הראשון בטומאה ואוכלים ממנו, וכל זה בטומאת מת ולא בטומאת 65
 יזבה שנאמר 'טמא לנפש', ולכן זבים הטמאים בטומאה היוצאת 66
 מגופם אינם אוכלים אף כאשר הפסח בא בטומאה, אבל תם 67
 בבכור, 'טמא' תמא פתיב - התורה סתמה וכתבה 'טמא' בלא 68
 לפרט על איזו טומאה דיברה, ועל כן לא שניא בין טומאה מגופו 69
 לשאינה מגופו וכל טמא אוכלו. 70
 הגמרא מבארת דין הפשט עור הבהמה דרך הרגלים ביום טוב 71
 ובבכור ובפסולי המוקדשין: תנו רבנן, אין מרגילין - לא מפשיטים 72
 את עור הבהמה כולו שלם דרך הרגלים כלפי הראש ביום טוב. 73
 ובניצא בו אין מרגילין בבכור ואפילו בעל מום, ולא בפסולי 74
 המוקדשין. 75
 שואלת הגמרא: בשלמא לגבי יום טוב אין לעשות כן, משום דקא 76
 מרחא מירחא דלא חוי ליה - שאינה נצרכת לו ליום טוב. אלא 77
 האיסור להרגיל בבכור, מאן תנא. 78
 משיבה הגמרא: אמר רב חסדא, בית שמאי היא דאמר שבכור בעל 79
 מום אין מאכילין אותו לנדות משום שעדיין בקדושתו הוא עומד 80
 כמו תם, לכן אין מרגילין בבעל מום כמו שאין מרגילים בתם משום 81
 בזיון קדשים, שמחמת הפשטה כזו נפגם ונחתך הבשר. 82
 שואלת הגמרא עוד: מה שנאמר בברייתא ולא מרגילין בפסולי 83
 המוקדשין, מאן תנא. 84
 משיבה הגמרא: אמר רב חסדא, רבי אלעזר ברבי שמעון היא 85
 הסובר לגבי פסולי המוקדשין שגם לאחר שנשחטו עומדים 86
 בקדושתם, ולכן אסור להפשיטם בדרך זו מחמת בזיון הבשר שנחתך 87
 ונפסד על ידי הפשטה זו. ומצאנו שכן דעתו של רבי שמעון שהוממו 88
 ונשחטו עדיין עומדים בקדושתם, דתנן בברייתא, היו לפניו שתי 89
 תפואות שהפרישן מתחילה לאחריות שאם תאבד האחת יתכפר 90
 בחבירתה, וכעת אחת מהן תמימה ואחת נעשתה בעלת מום, 91
 תמימה תקרב לכפר על חטאו ובעלת מום תיפדה, ודמיה ילכו 92
 לשופרות שמהם מקריבים נדרות. ואם נשחקה בעלת מום לאחר 93
 שנפרתה, אם נשחטה עד שלא נזרק - לפני זריקת דמה של 94
 תמימה, בעלת המום מותרת באכילה ואפילו לאחר זריקת דם 95
 התמימה, שכיון שכבר היה לה היתר שחיטה ואכילה לפני זריקה 96
 שוב אין בה קדושה. אך אם נשחטה משנזרק - לאחר שנזרק דמה 97
 של תמימה לכפרה, הרי זו אסורה אפילו בהנאה, משום שהיא 98
 חטאת שנתכפרו בעליה באחרת, שהלכה למשה מסיני שהולכת 99
 למיתה. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר, אפילו אם נשחטה בעלת 100
 המום וכבר נמצא הקשר בקדושה ורק אז נזרק דמה של תמימה, 101
 אסורה הבעלת מום בהנאה, משום שאפילו לאחר פדיון ושחיטה 102
 עדיין היא עומדת בקדושתה, ולכן היא נחשבת כחטאת שנתכפרו 103
 בעליה באחרת שהיא אסורה. 104
 הגמרא מבארת מדוע העמיד רב חסדא את הרישא של הברייתא 105
 בבית שמאי ואת הסיפא כרבי אלעזר ברבי שמעון. מקשה הגמרא: 106
 ורב חסדא, לזקמה - [שיעמיד] את הברייתא פולה פתיב שמאי, 107
 שכמו שהחמירו בבכור כך החמירו בשאר פסולי המוקדשין. 108
 מתרצת הגמרא: רב חסדא לא העמיד גם את סוף הברייתא בבית 109
 שמאי, משום שיש להסתפק דלמא עד כאן לא קאמרי בית שמאי 110
 לגבי קרבן שהוממו ונשחט שקדושתו עליו ולא קעה מחמת מומו 111
 ושחיטתו, אלא בבכור, דקדושתו מרחם ולא על ידי נדר פיו, אבל 112
 פסולי המוקדשין דאין קדושתו מרחם, לא יאמרו שקדושתו עליו, 113
 ולכן העמיד דין זה כרבי אלעזר ברבי שמעון. 114

מבארת הגמרא: ובית הלל שמתירים אכילת בכור לישראל, 1
 לדעתם, הני מילי שהוקש בכור לחזה ושוק, אינו אלא בבכור תם, 2
 אבל בבכור בעל מום פתיב (דברים טו ב) 'הטמא והטהור יחדיו' 3
 (יאכלנו) ומעתה יש ללמוד מקל וחומר שהבכור נאכל לזרים, ומה 4
 אדם טמא שאינו אוכל בקדשים קלים אוכל בבכור וכמפורש 5
 בפסוק הנזכר לעיל, ור' שאובל בקדשים קלים אינו דין שאובל 6
 בבכור. 7
 דוחה הגמרא: איכא למיפרך, מה לטמא שכן הותר מכללו 8
 בעבודת צבור - מהכלל שאסר טמא בקדשים יצא הותר טמא 9
 לעבוד במקדש בקרבן ציבור כאשר אין כהן טהור, אבל זו לעולם 10
 אסור לעבוד במקדש, ואם כן טמא קל מזה, וממילא אי אפשר ללמוד 11
 מטמא לזר בקל וחומר להיתרו באכילת בכור. 12
 מבארת הגמרא: ובית הלל שלומדים את הקל וחומר, סוברים 13
 שאינה פירכא, אטו בעבודת קאמר, פאכילה קאמרינן, אכילת ור 14
 עדיף - וכי בענין עבודה דיברנו שנאמר שטמא עדיף מזר כמו 15
 שמצאנו שהוא מותר בעבודה בציבור, והלא בענין אכילת קדשים 16
 דיברנו ובענין זה מצאנו לגבי קדשים קלים שזר עדיף מטמא, שהזר 17
 אוכל הטמא אינו אוכל, ולכן יש ללמוד קל וחומר שהזר אוכל אף 18
 בבכור. 19
 שנינו בברייתא, ורבי עקיבא מתייר אפילו עובדי כוכבים. 20
 שואלת הגמרא: מאי טעמיה דרבי עקיבא. משיבה הגמרא: משום 21
 שבבכור נאמר (דברים טו ב) 'בשערך תאכלנו הטמא והטהור יחדיו 22
 כצבי וקאיל', ויש ללמוד מכך מה צבי ואיל מותר להאכילם 23
 לעובדי כוכבים אף (פסולין) [כבוד] מותר לעובדי כוכבים. 24
 מבארת הגמרא: ואידך - ותנא קמא שסובר שלא הותרו בית הלל את 25
 הבכור אלא לזרים ולא לעובדי כוכבים, ולא דרשו מיצבי וכאיל 26
 להיתרו אף לעובדי כוכבים, טעמו כך, תלתא צבי ואיל פתיב, חד 27
 לברדכי יצחק (וחד לברדכי) [ורבי] אושעיא שהמריבוע שזר פסולי 28
 המוקדשין או המנהיג שזר פסולי המוקדשין, לוקה משום כלאים, 29
 כיון שנחשבים כשני גופים, וחד לברדכי אלעזר הקפר שדרש 30
 מהיקש זה - והפסוק האחרון נדרש לשמיהו, אף צבי ואיל בשחיטה; 31
 ואידך - והפסוק האחרון נדרש ללמד מה צבי ואיל פטורים מן 32
 הקבירה אף פסולי המוקדשין פטורין מן הקבירה. ולא נותר פסוק 33
 'כצבי וכאיל' מיותר ללמדנו להיתר את הבכור לעובדי כוכבים. 34
 הגמרא מבארת דין האכלת בכור לנדות: תנו רבנן, בכור אין 35
 מאכילין אותו לנדות דברי בית שמאי, ובית הלל אומרים, 36
 מאכילין אותו לנדות. 37
 שואלת הגמרא: מאי טעמא דבית שמאי. משיבה הגמרא: דתיב 38
 (במדבר יח יח) 'ובשרם יהיה לה פחזה התנופה וכשוק הימין' מה תם 39
 נדות לא אוכלות לחזה ושוק, שהרי הן טמאות וטמא שאכל את 40
 הקדש חייב בכרת, אף תם בבכור, נדות לא אוכלות. 41
 הגמרא מבארת תשובת בית הלל ובית שמאי אלו לאלו: ובית הלל 42
 סוברים, הני מילי שהוקש בכור לחזה ושוק אינם אלא בבכור תם, 43
 אבל בבכור בעל מום נאמר שהטמא והטהור (אכלה) [יחדיו 44
 יאכלנו]. 45
 ובית שמאי שאינם לומדים מהטמא וגו' יאכלנו' להיתר לנדות 46
 לאכול בבכור, סוברים, הני מילי שהותר לטמא לאכול, אינם אלא 47
 היכא דאין טומאה יוצאה עליו מגופו כגון נטמא במת או בשרץ, 48
 אבל היכא דטומאה יוצאה עליו מגופו כגון נדות, לא לומדים 49
 משם להיתר לאכול בבכור. והחילוק בין טומאה היוצאה מגופו 50
 לשאינה יוצאה מגופו, הוא משום דאשבתן דפליג רחמנא בין 51
 טומאה שיוצאה עליו מגופו לבין שאין טומאה יוצאה עליו 52
 מגופו לגבי אכילת קדשים, ותנן (פסחים טז) הפסח בטומאה 53
 מחמת שהיו רוב הציבור טמאים בטומאת מת, לא יאכלו ממנו 54
 זבים ומצורעין וזבות ונדות ויולדות, אף שלטמאי מתים הוא 55
 נאכל, הרי שיש חילוק בין טומאה היוצאת מגופו לטומאה שאינה 56
 מגופו. 57

58 בהקזה זו, תרי זה לא ישחט עליו הואיל והוא הטיל, וימתין עד
 59 שיפול בו מום אחר. רבי שמעון אומר, יקחו אף על פי שהוא עושה
 60 בו מום, משום שהוא אינו מתכוין בהקזה זו להטיל בו מום אלא
 61 לרפאותו, וסובר רבי שמעון שדבר שאינו מתכוין מותר.

נמרא

62 הגמרא מביאה ברייתא בענין בכור שאחוז דם: תנו רבנן, בכור
 63 שאחוז דם, מקזיזין לו את הדם במקום שאין עושים בו מום, ואין
 64 מקזיזין לו את הדם במקום שעושים בו מום, דברי רבי מאיר.
 65 והכמרים אומרים, מקזיזין אף במקום שעושה בו מום - אם צריך
 66 להקזיז מאבר שלא יתפארו היתר, הקזה, יקזי ממנו ולא יצינו
 67 שימות, ובלבד שלא ישחט על אותו המום אלא ימתין מלשחט
 68 עד שיפול בו מום אחר. רבי שמעון אומר, אף נשחט על אותו
 69 המום. רבי יהודה אומר, אפילו מת אם לא יקזיז את דמו, אין
 70 מקזיזין לו את הדם.

71 הגמרא משה מחלוקת זו למחלוקת בענין שימור תרומה מטומאה:
 72 מתני ליה רבי אלעזר לבריה, ואמר ליה רבי הויה לבריה,
 73 במחלוקת פאן לענין הקזת דם בבכור, כד מחלוקת בתבית של
 74 תרומה לענין שימורה מטומאה. דתנן (תרומות פ"ח מ"ח), הבית של
 75 תרומה שגולד בה ספק טומאה, רבי אלעזר אומר, אם היתה
 76 מונחת במקום התרומה - גלוי שאינו משומר, יקחנה משם ויניחנה
 77 במקום המוצנע כדי שלא תיטמא, וכן אם היתה מגולה, יכסנה.
 78 רבי יהושע אומר, כיון שכבר אינה ראויה לאכילה טמאה היא,
 79 וכן אינה ראויה אפילו לזילוף בבית לריח טוב שמא עדיין טהורה היא
 80 ואסור לאבדה, אם היתה מונחת במקום המוצנע, יניחנה במקום
 81 התרומה, ואם היתה מכוסה, יגלנה, אולי יבוא אדם טמא ויגע בה
 82 או יפול בה שרץ, כדי שתיטמא בודאות ותהיה ראויה לזילוף. רבן
 83 גמליאל אומר, לא יחדש בה דבר - לא יעבינה ממקומה לתקנה
 84 או לקלקלה, ולא יגלה או יכסה אותה.

85 מבאר הגמרא את הדמיון בין המחלוקת בבכור ובתרומה: רבי
 86 מאיר שאסר לגבי בכור לקלקלו על ידי הקזת דמו במקום שעושה בו
 87 מום, והתיר לתקנו אם אפשר להקזי במקום שאינו עושה מום כדי
 88 שלא ימות, סבר רבי אלעזר שאסר לגבי הבית לגרום לה טומאה,
 89 ואמר שיניחה במקום מוצנע ויכסנה כדי שלא תיטמא. ורבנן
 90 שהתירו להקזי דם בבכור אף במקום שעושה בו מום כדי שלא ימות
 91 אלא יהיה אפשר לשחטו ולאכול, סוברים רבי יהושע שאמר
 92 שיגרום טומאה לחבית כדי שתהיה ראויה לזילוף ולא תשאר כך
 93 בספק שאינה ראויה לא לאכילה ולא לזילוף. ורבי יהודה שאסר
 94 להקזי דם הבכור כלל, לא לקלקלו ולא לתקנה, אף שימות וילך
 95 לאיבוד, סובר רבן גמליאל שאמר לגבי הבית שלא יעשה עמה
 96 דבר, לא יתקנה ולא יקלקנה.

97 הגמרא דוחה את ההשוואה בין המחלוקת בבכור ובתרומה: פמאי
 98 להשוות את המחלוקת, דלמא עד פאן לא קאמר רבי מאיר התם
 99 בבכור, שאין להקזי את דמו במקום שעושה מום אף שבכור הוא הולך
 100 לאיבוד, משום דקא עביד את המום פדריים, לכן אמר שימות מעצמו
 101 והוא לא יטיל בו מום בידיו, אבל הקא בחבית דגרמא - שאינו
 102 מטמאה בידים ממש, שמא רבי יהושע סבירא ליה שאמר שמוטב
 103 להניחה במקום גלוי ולגלותה ותהא ראויה לזלף, מאשר שיניחה
 104 ולא תהיה ראויה לכולם.

105 ועד פאן לא קאמר רבי אלעזר התם בחבית, שיניחה במקום
 106 מוצנע או יכסנה כדי שלא תיטמא אלא משום שיש לחשוש שפמא
 107 יבא אליהו ויטהרנה - ויגלה שלא נטמאה כלל ונמצא שלא שמר
 108 מטומאה תרומה טהורה, אבל הקא בבכור דאי שביק ליה מית ואין
 109 אפשרות שיהיה ראוי להקרב, יתכן דרבנן סבירא ליה שהתירו
 110 להקזי דמו אף במקום שעושה מום כדי שלא ימות ויובל להיבטל.
 111 ועד פאן לא קאמר רבנן הקא בבכור שמתו להקזי דמו אף במקום
 112 שעושה מום כדי להתירו באכילה קודם שימות, כיון דאי שביק ליה
 113 מית, אבל התם בחבית, שיש לחשוש שפמא יבא אליהו ויטהרנה,
 114 המשך בעמוד קע

1 מקשה הגמרא: ולקמה - שרב חסדא יעמיד את הברייתא בוליה -
 2 גם את האיסור להרגיל בבכור, רבי אלעזר רבי שמעון הסובר
 3 שגם לאחר שנשחטו פסולי המוקדשין עדיין הם עומדים בקדושתם,
 4 ושמתעם זה אין להפשיט כך את הבכור. מתרצת הגמרא: רב חסדא
 5 לא העמיד את האיסור להרגיל בבכור כרבי אלעזר רבי שמעון,
 6 משום שיש להסתפק דילמא עד פאן לא קאמר רבי אלעזר רבי
 7 שמעון שקדושתם עליהם אף לאחר שחיתתם התם אלא בפסולי
 8 המוקדשין, דאלימי למיתפס פדיונן - כיון שקדושתם חזקה
 9 להתפס קדושה בדמי הפדיון כאשר הם נפדים לצאת לחולין, אבל
 10 בכור דלא אלים למיתפס פדיונו - שאין קדושתו חזקה להתפס
 11 קדושה במעות, כמו שנאמר (במדבר י"ז) 'אך בכור שור וגו' לא תפדה
 12 קדש הם, לא אמר רבי אלעזר רבי שמעון שאף לאחר שחטו
 13 קדושתו עליו, ולכן את הברייתא שאסרה להרגיל בבכור אי אפשר
 14 להעמיד כמותו אלא כבית שמאי.

15 הגמרא מבררת האם רבי אלעזר רבי שמעון חולק על משנתו.
 16 שואלת הגמרא: ורבי אלעזר רבי שמעון המחמיר בפסולי
 17 המוקדשין לאחר שנשחטו וסובר שעדיין עומדים בקדושתם, האם
 18 לית ליה מה ששינונו במשנה לעיל (לא) שכל פסולי המוקדשין
 19 נמכרין פאיטליז ונשקלין בליטרא, אלמא דבין דאיבא רווחא
 20 להקדש שרי לה - שכיון שיש ריוח להקדש בכך שימכרו באיטליז
 21 וישקלו בליטרא שעל ידי כך יפדו אותם בסכום יותר גבוה (כיון
 22 שיוכלו אחר כך למוכרם באיטליז ביוקר), התירו זאת והחשיבום
 23 לענין הריוח להקדש שאינם עומדים בקדושתם, ואם כן מטעם זה יש
 24 לו להתיר גם כן להרגיל בפסולי המוקדשין, משום שעל ידי כך יהיה
 25 ריוח להקדש שיוסיפו בדמי פדיונם כיון שידעו שיוכלו להפשיטו כך
 26 ולמכור את העור השלם ביוקר.

27 משיבה הגמרא: אמר רב מרי גריה דרב כהנא, רבי אלעזר רבי
 28 שמעון סובר שאין להתיר להרגיל, משום שמה שמשפית בעור פנים
 29 בפשר - אין כאן ריוח כל כך, משום שכנגד זה ששוע העור יותר
 30 מחמת שהוא שלם, הבשר שוה פחות, מפני שבהפשטה כזו חותכים
 31 מן הבשר ופושטים אותו עם העור, ולכן לא התיר לעשות כן.
 32 הגמרא חוזרת עתה לנידון לעיל (ע"א) כמי סוברת הברייתא שאסרה
 33 להפשיט את העור של פסולי המוקדשים בשלימות דרך הרגלים.
 34 לעיל הובאה דעת רב חסדא שהעמיד הברייתא כדעת רבי אלעזר
 35 רבי שמעון, כעת מביאה הגמרא דעות אחרות: במערכא משמיה
 36 דרבינא אמרי, שכולם מודים לדין הברייתא שאסרה להרגיל בפסולי
 37 המוקדשין, מפני שהוא ביוזן גדול, שפירא פועב עבודה פקדשים,
 38 שהלא מכינים את העור לעשות ממנו מפות בעודו על בשר הקדשים.
 39 רבי יוסי בר אבין אומר שטעם האיסור הוא, גזירה שפמא יגדל מיהן
 40 עדרים עדרים - אם נתיר לו להרגיל אותם, יש לחשוש שמא ימתין
 41 מלהפשיטם עד שידמנו לו קונים הרוצים לקנות עורות שלימים, ובין
 42 כך ובין כך יעבור זמן ויגדל מהם עדרים עדרים, ושמא יכשל בגזיות
 43 צמרם או בעבודה בהם.

משנה

44 המשנה עוסקת בדין הקזת דם לריפוי בכור בהמה כשעל ידי כן יעשה
 45 בו מום או יתכן שיעשה בו מום, ובדין היתר הבכור לשוחטו ולאוכלו
 46 כאשר הקזי את דמו ונעשה בו מום:
 47 בכור בהמה שאחוז דם - שנתרבה הדם בגופו והוא חולי שמסתכן
 48 מחמתו, וצריך להוציא ממנו מעט מדמו על ידי הקזה כדי שיתרפא,
 49 אפילו מת אם לא נקזי את דמו, אין מקזיזין לו דם, ואפילו במקום
 50 שלא נעשה מום קבוע על ידי ההקזה, דברי רבי יהודה, וטעמו,
 51 שמתוך שאדם בהול על ממונו, אם נתיר לו להקזי במקום שלא
 52 נעשה מום יבוא להקזי בו במקום שנעשה מום. והכמרים אומרים,
 53 יקזי, ובלבד שלא יעשה בו מום - שלא יחתוך ושללא יפגום את אונו
 54 ואת שפתו העליונה. משום כזה אינו מותרת, וטעמם, שמתוך שאדם
 55 בהול על ממונו, כל שכן שאם לא נתיר לו כלל אף במקום שאין
 56 נעשה מום, שיבוא להקזי אף במקום שנעשה מום. ואם עשה בו מום

1 **כִּרְפֵי אֱלֵינוּר כְּבִירָא** לְהוּ שִׁינְחַנְהּ בַּמְקוֹם מוּצַנֵּעַ אוּ יִכְסְנֵהּ כַּדִּי שְׂלֵא
2 תִּיטְמָא.
3 **וְעַד כְּאֵן לֹא קְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה הֶקְא בְּכוֹר שְׂאִסוֹר לְהַקִּיז דְּמוֹ,**
4 **מְשוּם דְּקָא עֵבִיד בְּיָדֵיהֶם, אֲבָל הֶתֶם בַּחֲבִית דְּגֵרְמָא, כִּרְפֵי יְהוֹשֻׁעַ**
5 **כְּבִירָא לִיָּה שְׁהֲתִיר לַעֲשׂוֹת כֵּן.**
6 **וְעַד כְּאֵן לֹא קְאָמַר רַבִּין גַּמְלִיאֵל הֶתֶם בַּחֲבִית שְׂלֵא יַעֲבִירֵנָה**
7 **מִמְקוּמָהּ הַמוּצַנֵּעַ לַמְקוֹם הַתּוֹרֵפָה וְלֹא יִגְלַנְהּ, דְּשָׁמְא יִבְא אֲלֵיהּוּ**
8 **וְיִטְהַרְנָה, אֲבָל הֶקְא בְּכוֹר דְּאִי שְׂבִיק לִיָּה מִיָּית, כִּרְבָנֵן כְּבִירָא**
9 **לִיָּה שְׁמוּתָר לְהַקִּיז דְּמו אָף בַּמְקוֹם שְׁעוּשָׁה בְּכָךְ מוּם.**
10 **הַגְּמָרָא מוּסִיפָה לְדַחֲוֹת אֶת הַשְּׁוֹוֹתָת הַמַּחְלוּקוֹת: וְעוֹד, שְׁהֵלֵא הֶקְא**
11 **כִּרְבָּאִי פְּלִיגִי וְהֶקְא כִּרְבָּאִי פְּלִיגִי וְכִמּוּ שִׁיבּוּרָא לְהֵלֵן, וְלִכְּן אֵין**
12 **לְהַשְׁוֹת אֶת הַמַּחְלוּקוֹת זֶו לְזֶו, מְשוּם שִׁיתְכֵן שְׁתַּנָּא דוֹרֵשׁ בַּפְּסוּקִים**
13 **שֶׁל כְּבוֹר לְחֻוּמָרָא וְדוֹרֵשׁ בַּפְּסוּקִים שֶׁל תְּרוּמָה לְקוּלָא, וְכֵן לְהִיפָּךְ.**
14 **הַגְּמָרָא מַבְאֵרֵת אֶת מַחְלוּקָתָם לְגַבִּי כְּכוֹר וּבְאֵלוּ עֵבִירוֹת בְּאוּפֵן**
15 **דוּמָה אֵין מַחְלוּקוֹת: דְּאָמַר רַבִּי חֵיָּא פֶּר אֲכָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,**
16 **הֶבֶל – אָף רַבְּנֵן שְׁהֲתִירוּ לְהַקִּיז דָּם לְבַכּוֹר שְׂאִחוּז דָּם אָף בַּמְקוֹם**
17 **שְׁעוּשָׁה מוּם מְשוּם שְׁהוּא מְטִיל מוּם בְּכוֹר שְׁהוּא כְּבוֹר בַּעַל מוּם,**
18 **גַּם הֵם מוֹדִים בְּמַחְמֵין אַחַר מְחַמֵּין בְּמַנְחוּת שְׂאִסוֹר לַעֲשׂוֹת חַמְיָן,**
19 **שְׁהוּא חֵיָּב – כְּגוֹן שְׂאֵדָם אַחַד לֹשׁ אוֹתָהּ בַּחֲמִימוּץ וְאָדָם אַחַר**
20 **אִפְּאָה בַּחֲמִימוּץ, גַּם הַשְּׁנֵי חֵיָּב, מְשוּם דְּכְתִיב בְּמַנְחָה (ויקרא י' 1) 'לֹא**
21 **תֹּאפֶה חֵמִין, וְכַבּוֹר כְּתוּב בַּהּ (שם ב' יא) 'כָּל הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ**
22 **לָהּ לֹא תִעָשֶׂה חֵמִין, וּמִכָּךְ שְׂאִפְּיָה שְׁהִיתָה בְּכָלֵל הָעִשׂוֹת**
23 **שְׂנִאֲסוֹרוּ בַּחֲמִימוּץ בְּצִוּוֵי 'לֹא תַעֲשֶׂה חַמְיָן' יִצְאָה לְהִיּוֹת כְּתוּבָה בְּפִנֵּי**
24 **עַצְמָה 'לֹא תֹאפֶה חַמְיָן, יֵשׁ לְלַמּוֹד שְׁחִיבִים עַל כָּל מַעֲשֵׂה**
25 **וּמַעֲשֵׂה שֶׁל חֲמִימוּץ, וְלִכְּן חֵיָּב הָאוּפָה בַּחֲמִימוּץ אָף שְׂכַבֵּר הוֹחֲמַצָּה**
26 **בְּלִישָׁה.**
27 **וְכֵן כּוֹלֵם מוּדִים בְּמִקְרָם בְּהַמַּת קִדְשִׁים אוּ חוּלִין אַחַר מִקְרָם, כְּגוֹן**
28 **שְׂאִחַד כְּרַת אֶת הַבִּיצִים וְלֹא הוּצִיאֵן מִן הַכִּיס וּבֹא אַחַר וְנִיתְקַן לְגַמְרֵי**
29 **מִן הַגּוּף, שְׁהוּא – גַּם הַשְּׁנֵי חֵיָּב, מְשוּם דְּכְתִיב (ויקרא כב כד) 'מִעֵדוֹן**
30 **וְכַתּוּב וְנִתְּנָק וְכָרוֹת לֹא תִקְרִיבוּ לָהּ, וּבְאֲרָצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ: כֵּן**
31 **לְבַהֲמוֹת, וְיֵשׁ לְשֹׂאוֹל אִם עַל כּוֹרֵת אֶת הַבִּיצִים וְעוֹדוֹן בְּכִיס חֵיָּב**
32 **בְּמַלְקוֹת מְשוּם לֹאֻו זֶה, עַל נִתְּקַן – שְׁנוּתְקוֹן לְגַמְרֵי וּמְשֻׁלְּכֵן, לֹא כָּל**

33 **שְׂבִין שְׁחִיב, וּמוֹדוּעַ כְּתַבָּה הַתּוֹרָה 'וְנִתְּנָק' לְחִיָּב אֶת הַנּוֹתְקַ, אֲלֵא**
34 **כוּוֹנֵת הַתּוֹרָה בּוֹזֵה לְהִבְיָא – לְרַבּוֹת אֶת הַנּוֹתְקַ אַחַר כּוֹרֵת שְׁהוּא**
35 **חֵיָּב.**
36 **וְלֹא נַחְלְקוּ רַבְּנֵן וְרַבִּי מֵאִיר אֲלֵא בְּמִטְיֵל מוּם בְּבַעַל מוּם, כְּמוֹ**
37 **שְׁנַחְלְקוּ הָאֵם מוֹתֵר לְהִטִּיל מוּם עַל יַדִּי הַהִקּוּזָה בְּכוֹר שְׂאִחוּז דָּם.**
38 **מִבְּאֵר רַבִּי יוֹחָנָן אֶת מַחְלוּקָתָם: דְּרַבִּי מֵאִיר קְבַר שְׂאִפְּלוּ בַּקְרֵבן**
39 **שְׁהוּא כְּבוֹר בַּעַל מוּם כְּגוֹן הַאֲחִיז דָּם, אֵין לְהִטִּיל מוּם מִמָּה שְׂכְתוּב**
40 **(ויקרא כב כא) לְגַבִּי קִרְבֵּן 'תְּמִים יְהִיָּה לְרָצוֹן כָּל מוּם לֹא יְהִיָּה בּוֹ, וְשִׂמְךָ**
41 **שְׂכְתוּב שְׂכְתוּב 'מוּם לֹא יִהְיֶה בּוֹ' אֲנוּ לּוּמְדִים שְׂאִסוֹר לַעֲשׂוֹת בּוֹ מוּם,**
42 **וּמִתּוֹר תִּיבַת 'כֹּל' אֲנוּ לּוּמְדִים שְׂאִף בְּאוּפֵן שְׁהוּא כְּבוֹר בַּעַל מוּם לֹא**
43 **יּוֹסִיף וְיִטִּיל בּוֹ מוּם נּוֹסָף, וְרַבָּנֵן קְבַרֵּי שְׂדוֹרֵשִׁים אֶת הַכְּתוּב יָחַד, וְכִיּוֹן**
44 **שְׂכְתוּב 'תְּמִים יְהִיָּה לְרָצוֹן כָּל מוּם לֹא יְהִיָּה בּוֹ, אֲנוּ לּוּמְדִים**
45 **שְׁהֵאִסוֹר לְהִטִּיל מוּם אֲמוֹר רַק בַּקְרֵבן תְּמִים הַעוּמָד לְהִיּוֹת לְרָצוֹן**
46 **לְפִנֵּי ה' וְלֹא בַּקְרֵבן שְׂכַבֵּר נִפְל בּוֹ מוּם וְאִינוּ עוּמָד לְהִיּוֹת לְרָצוֹן, וְלִכְּן**
47 **הֲתִירוּ לְהִטִּיל מוּם בְּכוֹר הַאֲחִיז דָּם.**
48 **הַגְּמָרָא מְבַרְרַת מַה לּוּמָד רַבִּי מֵאִיר מִ'תְּמִים יְהִיָּה לְרָצוֹן. שְׂוֹאֵלֵת**
49 **הַגְּמָרָא: וְרַבִּי מֵאִיר, הֵאֵי 'תְּמִים יְהִיָּה לְרָצוֹן' מֵאִי עֵבִיד לִיָּה.**
50 **מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: מִיַּבְעֵי לִיָּה לְמַעוּטֵי שְׂאִין אִיסוֹר הַטִּלַּת מוּם בְּמִי**
51 **שְׁהִיָּה כְּעַל מוּם מְעִיקְרוּ קוּדָם שְׁהַקְדִּישׁוּ.**
52 **דוּחָה הַגְּמָרָא: כְּעַל מוּם מְעִיקְרוּ, פְּשִׁטָּא שְׁמוּתָר לְהִטִּיל בּוֹ מוּם,**
53 **שְׁהִיָּה דִּיקְלָא בְּעַלְמָא הוּא – כְּעַץ דְּקַל הוּא נַחֲשָׁב שְׁהִרֵי לֹא חֵלָה**
54 **עַלְיוּ קְדוּשָׁה כָּלֵל מִתְּחִילָה, וְאֵין צָרִיךְ פְּסוּק לְלַמְּדוּן זֹאת.**
55 **הַגְּמָרָא מֵיַשְׁבֵּת אֶת שִׁטַּת רַבִּי מֵאִיר בְּאוּפֵן אַחַר: אֲלֵא הַתִּיבּוֹת**
56 **'תְּמִים יְהִיָּה לְרָצוֹן' בְּאוּ לְמַעוּטֵי שְׂאִין אִיסוֹר הַטִּלַּת מוּם בְּפְסוּלֵי**
57 **הַמִּיּוֹקְדֵשִׁין – קְדוּשִׁים שְׁנִפְל בְּהֵם מוּם, לְאַחַר פְּרִיּוֹן, כְּלִקָּא דְּעֵתְקָה**
58 **אֲמִינָא הוּאִיל וְאִסְרֵי בְּנִיָּה וְעֵבֵדָה, כְּמוֹ שְׂנֵאמַר (דברים יב טו) 'רַק**
59 **כָּל אוֹת נִפְשֶׁךָ תִּזְבַּח, וְדַרְשׁוּ לְעִיל (טו). 'תּוֹבָה וְלֹא גִזְזָה, בְּהַטִּלַּת**
60 **מוּמִין נְמִי לִיתְקְרוּ, קָא מְשָׁמַע לָן תִּיבּוֹת אֵלוּ שְׂאִין בְּכָךְ אִיסוֹר.**
61 **הַגְּמָרָא מְבַרְרַת מַה לּוּמְדִים רַבְּנֵן מִ'כֹּל מוּם לֹא יְהִיָּה בּוֹ. שְׂוֹאֵלֵת**
62 **הַגְּמָרָא: וְרַבָּנֵן נְמִי, הַכְּתִיב 'כָּל מוּם לֹא יְהִיָּה בּוֹ, וְמָה בָּאָה לְרַבּוֹת**
63 **תִּיבַת 'כֹּל' מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: לְגֵרְמָא הוּא דְּאֵתִי. וְכִמּוֹ דְּתַנְיָא, מַמָּה**
64 **שְׂנֵאמַר לְגַבִּי קִרְבֵּן 'מוּם לֹא יְהִיָּה בּוֹ, אֵין לִי לְלַמּוֹד**

אגרות קודש

ב"ה, ג' טבת, תשי"ט

ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ"ג וכ"ו כסלו, ר"פ מפעולותיו בקדש במשך השבועות שעברו, וכן ר"פ מההתועדויות בזמנים האמורים.

ויהי רצון שיהי' רושם ההתועדויות ניכר בימים שלאחריהם, שהרי זוהי ממטרת ההתועדות, וק"ל.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקי' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ ז"ייע כאו"א להמצטרך לו מתאים לתוכן כתבו.

במ"ש אשר לפעמים כשמדברים עם הזולת, שומע דבורים שאינם רצוים כלל וכו'.

ידוע הנוהג בכגון הנ"ל, שאין להכנס בוויכוחים כלל וכלל, כי אם להציע להם המדובר בתוה"ק, והשומע ישמע, ואם יש להשומע קושיות או שמחפש לקושיות, הרי יכול להורות לו כתובת רבני זקני אנ"ש אשר בירושלים עיה"ק ת"ו ואליהם יפנה.

בתוכן מכתבו מכ"ו כסלו, בודאי נתקבל מכבר מכתבי לאביו שליט"א.

בברכה לבשו"ט,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר